

Financieel Dagblad 28-11-2008

Redding ziekenhuis is strijd van veel partijen

De redding van IJsselmeerziekenhuizen lijkt nabij. Lang en moeilijk was de weg ernaartoe.

Ondergang en redding van de IJsselmeerziekenhuizen trekken veel aandacht. De ondergang omdat die exemplarisch was voor alles wat er met een ziekenhuis fout kan gaan: een mislukte fusie, zwak bestuur en eindeloze ruzies tussen specialisten onderling en tussen specialisten en het bestuur. Het gevolg was een ziekenhuis dat zowel financieel als kwalitatief failliet was. De redding is interessant omdat het erop lijkt dat voor de tweede keer in Nederland, na het Slotervaartziekenhuis, een ziekenhuis in private handen komt.

Maar de redding heeft twee maanden geduurd en had soms de trekken van een soap. Dat heeft in de eerste plaatst te maken met de financiële problemen uit het verleden. De IJsselmeerziekenhuizen hebben zo'n €25 á €30 miljoen aan schulden en negatief eigen vermogen. Voor een doorstart zonder faillissement dienen betrokken partijen dat gat te vullen.

Daarvoor moesten heel veel partijen het met elkaar eens worden en daarmee zijn we bij het tweede grote probleem. Bij de redding van een ziekenhuis zijn veel meer partijen betrokken dan bij de redding van een particuliere onderneming. Niet alleen het bestuur en de bank van het ziekenhuis, maar ook de provincie Flevoland, de gemeenten Lelystad en Noordoostpolder, zorgverzekeraar Achmea, het ministerie van VWS, de Inspectie voor de Gezondheidszorg, en het College Sanering Zorginstellingen. Daar komt nog bij dat in ieder ziekenhuis, maar zeker ook in de IJsselmeerziekenhuizen, de medische staf een flinke vinger in de pap heeft. Al deze partijen hebben zo hun eigen belangen.

Ruim twee weken geleden werden er twee overnamekandidaten geselecteerd: het St. Jansdalziekenhuis uit Harderwijk en de MC Groep van zorgondernemer Loek Winter. Beide gegadigden waren niet bereid om de schuld over te nemen, maar het St. Jansdal kon daarin verder gaan dan Winter omdat het ziekenhuis minder hoefde te investeren in het ziekenhuis. Voor Achmea, van wie een belangrijke financiële bijdrage werd verwacht, was St. Jansdal dus een aantrekkelijker partij.

Maar de andere partijen, waaronder het bestuur van het ziekenhuis en de medische staf, vonden Loek Winter aantrekkelijker. Onder de vleugels van de zorgondernemer krijgt het ziekenhuis in Lelystad meer ruimte dan bij de overname door een collega-ziekenhuis. In laatste instantie waren bestuur en specialisten bang voor een herhaling van het fusiedrama waarmee de ellende bij de IJsselmeerziekenhuizen ooit begonnen is.

Tenslotte was er binnen de medische staf nog een stroming die haar oog had laten vallen op Aysel Erbudak, de bestuurder en redder van het Slotervaartziekenhuis. Erbudak stookte het vuurtje eerder deze week nog wat op door bij het tv-programma NOVA te verklaren dat zij het ziekenhuis inclusief de schulden over zou kunnen nemen. Zij kondigde aan donderdag of vrijdag naar Lelystad te komen voor overleg met het bestuur. Of dat gesprek er nog van komt, is zeer ongewis.

Het alternatief voor een overname is een faillissement, met eventueel een doorstart. Ontdaan van alle schulden zou het ziekenhuis makkelijker over te nemen zijn door een andere partij en zouden betrokkenen zoals Achmea en de overheden veel minder diep in de buidel hoeven te tasten.

Maar aan een faillissement kleven weer andere problemen. In dat geval verschijnt er een bewindvoerder ten tonele en zijn alle betrokken partijen die regie over het proces kwijt. Het is aan de bewindvoerder of er nog wel een ziekenhuis overblijft in de Flevopolder. Maar ook bij een doorstart kan de bewindvoerder met een partij in zee gaan waar de andere betrokkenen niet blij mee zijn. Wat zwaar weegt, is dat de inwoners van Flevoland een serieus ziekenhuis in hun buurt hebben, maar ook dat het ziekenhuis in Lelystad de grootste werkgever is. Ten slotte hebben de gemeenten Lelystad en Noordoostpolder achtergestelde leningen verstrekt aan de IJsselmeerziekenhuizen, die zij kwijt zouden zijn in geval van een faillissement.

Die risico's willen de betrokken overheden liever niet lopen. Vandaar dat minister Klink van VWS woensdag ingreep toen het bestuur op het punt stond surseance aan te vragen. Hij riep de partijen nog één keer om de tafel. Het resultaat is een voorstel om het ziekenhuis toch in handen te geven van Loek Winter. Provincie en gemeenten moeten waarschijnlijk de rekening daarvoor betalen.